

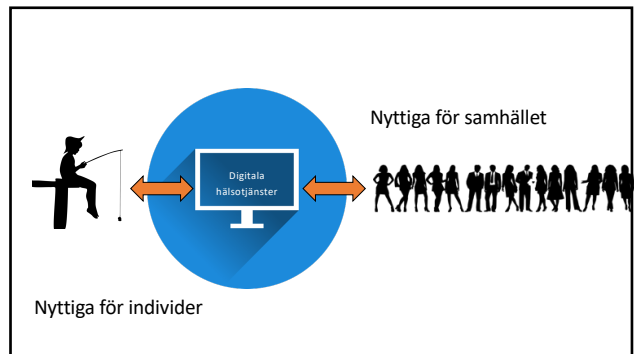
HIBA
 #healthInformationBehaviour
 #healthInformationLiteracy
 #consumerHealthTechnologies
 #ehealth
 #olderadults

Hälsoinformatiönsbeteende i e-hälsokontext
 inverkan av ett negligerat element i framgångsrik implementering av konsumentinriktade hälsoteknologier för äldre vuxna

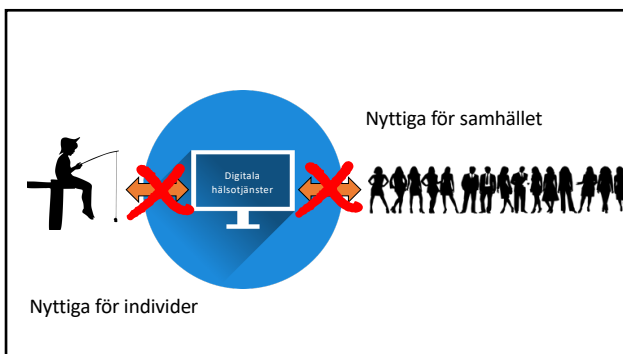
Isto Huvila
 Institutionen för ABM, Uppsala universitet
 Informationsvetenskap, Åbo Akademi

blogs2.abo.fi/hiba | #hiba
 @ihuvila | www.istohuvila.se

1

2

3

Hälsoinformatiönsbeteende i e-hälsokontext :
 inverkan av ett negligerat element i framgångsrik
 implementering av konsumentinriktade
 hälsoteknologier för äldre vuxna

Finansierad av
 Finlands akademi
 2015-2020
 blogs2.abo.fi/hiba

4

Syftet är att forska i hur medborgarnas
 hälsoinformatiönsbeteende påverkar användning av
 konsumentinriktade hälsoteknologier och hur dessa
 teknologier effektivt kan skräddarsys för äldre vuxna för
 att skapa individuellt och samhälleligt mervärde till
 traditionella hälsovårdstjänster.

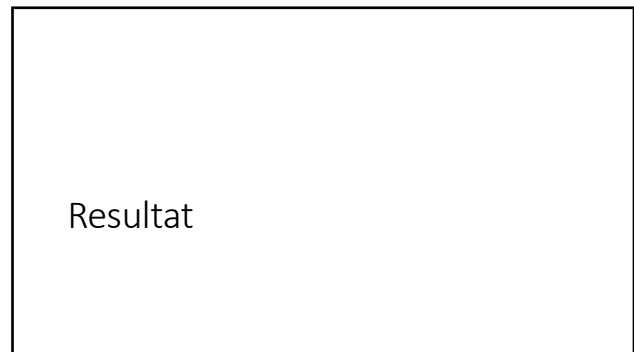
5

Metoder bl. a.
 fokusgruppintervjuer
 enkätstudier
 systematisk litteratörsöversikt

6

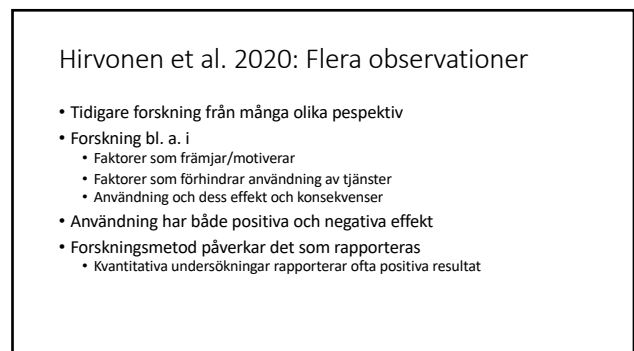
7

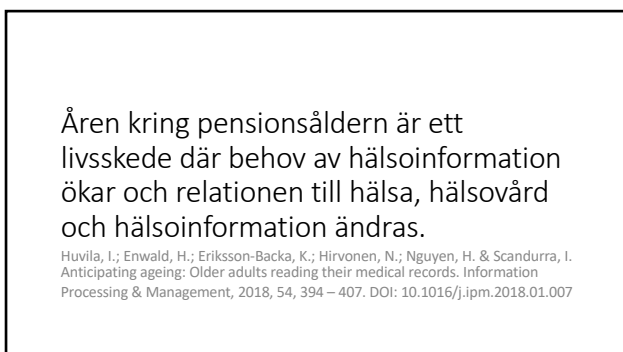
8

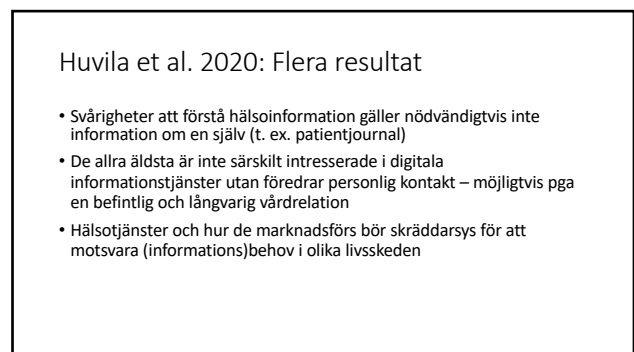
9

10

11

12

Hälsoinformationskompetensen blir inte bättre eller sämre utan ändras när man blir äldre.

Hirvonen, N., Enwald, H., Känsäkoski, H., Eriksson-Backa, K., Nguyen, H., Huhta, A.-M. & Huvila, I. Older adults' views on ehealth services: a systematic review of scientific journal articles. *International Journal of Medical Informatics*, 2020, 135. DOI: 10.1016/j.ijmedinf.2019.104031

Enwald, H., Hirvonen, N., Kangas, M., Keränen, N., Jämsä, T., Huvila, I. & Korpelainen, R. Relationship Between Everyday Health Information Literacy and Attitudes Towards Mobile Technology Among Older People. Kurbanoğlu, S., Boustany, J., Spirane, S., Grassian, E., Mizrahi, D. & Roy, L. (Eds.) *Information Literacy in the Workplace*, Springer, 2018, 450-459.

Huvila, I., Hirvonen, N., Enwald, H. & Ahlfeldt, R.-M. Kurbanoğlu, S., Spirane, S., Ünal, Y., Boustany, J., Huotari, M. L., Grassian, E., Mizrahi, D. & Roy, L. (Eds.) Differences in Health Information Literacy Competences Among Older Adults, Elderly and Younger Citizens. *Information Literacy in Everyday Life. ECIL 2018. Communications in Computer and Information Science*, Springer, 2019, 136-143.

Huvila, I., Moll, J., Enwald, H., Hirvonen, N., Ahlfeldt, R.-M. & Cajander, Å. Age-related differences in seeking clarification to understand medical record information. *Information Research*, 2019, 24, paper isic1834

13

Flera resultat

- Att söka och hitta information är svårt även om man anser att det är viktigt (Hirvonen et al. 2020)
- Informationsteknologiska och informationsrelaterade färdigheter och självförtroende hos de äldre kan vara låga (Enwald et al., 2017)
- Problem med informationsanskaffning och förståelse varierar i olika livsskedan (Huvila et al. 2019)
- Informationens förståelighet, inte bara tillgänglighet, är viktigt för patienter (Huvila et al. 2019a)
- Skillnader i bestående och åldersrelaterade informationssöknings- och teknologianvändningsvanor (Huvila et al. 2019a)

14

Friska människor kan vara mer benägna att ändra sitt beteende än de sjuka.

Eriksson-Backa, K. & Nguyen, H. Health information-seeking styles and health information literacy in relation to anticipated health-promoting behaviour - results from an online diabetes risk test survey. *International Journal of Telemedicine and Clinical Practices*, 2020, 3, 192-208.

Nguyen, H., Eriksson-Backa, K. & Enwald, H. Preliminary Results of a Survey on User Opinions and Experiences on an Online Diabetes Risk Test. *PACIS 2018 Proceedings*, 2018, article 114

15

Ofullständig information och saknaden av förväntade tjänster upplevs som betydande problem

Eriksson-Backa, K. et al. Enablers for and Barriers to Using My Kanta - a Focus Group Study of Older Adults' Perceptions of the National Electronic Health Record in Finland. *Forthcoming i Informatics for Health and Social Care*.

16

Flera resultat

- Aktiva, breda och självständiga informationssökare verkar överlag vara aktiva i sitt handlande, tyder på Matteuseffekten (Eriksson-Backa & Nguyen, 2020)
- Likadana erfarenheter och problem leder inte alltid till samma slutsatser och beteendemönster i olika åldersgrupper eller i överlag (t.ex. Huvila et al. 2018 jmf. Huvila et al. 2015)
- Demografin (t. ex. ålder, kön, utbildningsnivån) påverkar användning av digitala tjänster (Nguyen et al. 2018)

17

Beaktandet av människornas informationsbeteende i sin helhet stöder utveckling av e-hälsotjänster.

Huvila, I., Enwald, H., Eriksson-Backa, K., Liu, Y.-H. & Hirvonen, N. Information behaviour and practises research informing technology and service design. *Proceedings of the Association for Information Science and Technology*, 2019, 56, 541-545.

Huvila, I., Ek, S., Enwald, H., Eriksson-Backa, K., Hirvonen, N. & Känsäkoski, H. Taking Health Information Behaviour into Account in the design of e-health services. *Finnish Journal of eHealth and eWelfare*, 2016, 8, 153-163.

18

Individer har olika teknologiska och informationsrelaterade referensramar i olika livsskeden som båda påverkar användning av digitala tjänster

Huvila, I.; Cajander, Å.; Moll, J.; Enwald, H.; Eriksson-Backa, K. & Rexhepi, H. Technological and informational frames: explaining age-related variation in the use of patient accessible electronic health records as technology and information *Information Technology & People*, 2021. DOI: 10.1108/itp-08-2020-0566

19

Främjande och förhindrande faktorerna på användning av e-hälsotjänster är inte enbart sociotekniska, de är **socio-information-tekniska**.

Eriksson-Backa, K. et al. Enablers for and Barriers to Using My Kanta - a Focus Group Study of Older Adults' Perceptions of the National Electronic Health Record in Finland. *Forthcoming I Informatics for Health and Social Care*.

Huvila, I.; Enwald, H.; Eriksson-Backa, K. & Hirvonen, N. Miten voimme ottaa huomioon ikääntyvien terveystietokäytymisen digitaalisten terveyspalveluiden kehittämisessä *Informaatiotutkimus*, 2020, 39, 80-84.

20

Något att ta i beaktande.

21

Likadana erfarenheter och problem leder inte alltid till samma slutsatser och beteendemönster i olika åldersgrupper.

22

Är åldern en bra indikator på skillnader i (hälso)informationsbeteende?

Ja och nej

23

Lönsamt att styra folk i god tid till tjänster som kommer att vara nyttiga för dem i deras framtida behov.

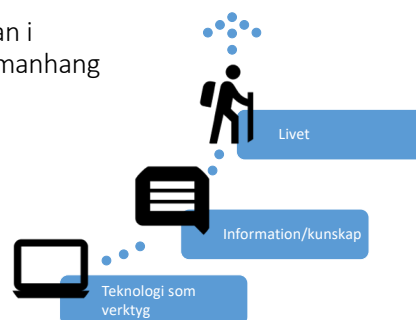
Mindre vikt på att hitta skillnader mellan kunniga och okunniga användare.

24

Breda frågan om förhållandet mellan kunskap och informationsinnehåll, olika system och tjänster, hälsan och åldern kräver ytterligare forskning.

25

Behovskedjan i e-hälsosammanhang

26

HIBA

#healthinformationbehaviour
#healthinformationliteracy
#consumerhealthtechnologies
#hivita
#oldadults

Hälsoinformationsbeteende i e-hälsokontext
inverkan av ett negligerat element i framgångsrik implementering av
konsumentinriktade hälsoteknologier för äldre vuxna

Isto Huvila
Institutionen för ABM, Uppsala universitet
Informationsvetenskap, Åbo Akademi

 blogs2.abo.fi/hiba | www.istohuvila.se
@ihuvila | #hiba

27